

OCTOGON

ARCHITECTURE
& DESIGN

CSALÁDI HÁZ ÓBUDÁN

Tóth Project Építésziroda

**MŰTÁRGYKÓRHÁZ: OMRRK
- RAKTÁROZÁS ÉS RESTAURÁLÁS**

Narmer

**A NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS
EMLÉKHELYE**

ZED Építész Stúdió

AMPLIO HQ

T2a Építész Iroda

ISKOLABŐVÍTÉS ZSÁMBÉKON

kollektív műhely

MOME DIPLOMAOSZTÓK - 2020

20004 >
9 771415 522022

www.octogon.hu
2020/4. SZÁM 1950 Ft
Előfizetőknek: 1460 Ft

LAPUNK TÁMOGATÓJA AZ

nva

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

SZUPERHUMÁN, POSZTHUMÁN, TRANSZHUMÁN, METAHUMÁN...

Különös koncertet adott a karantén-korlátozások miatt március közepe óta zárva tartó barcelonai operaház. Eugenio Ampudia spanyol képzőművész ötlete nyomán a Liccu zenészei Giacomo Puccini "Krizantémok" című vonósnyegését játszották el a telt ház nézőtér, a kárpitozott színházi székeken, páholyokban helyet foglaló 2292 darab szobanövény előtt. A „Concierto para el bioceno” című előadás Szent Iván napján, a nyári napforduló, a nyárközép hagyományos ünnepnapján zajlott. Az előadást az emberek online, a YouTube virtuális terében, otthon hallgathatták végig, az érzékenyebbek mindezt valószínűleg saját könnyezőpálmájuk, szobafikuszuk, anyósnyelvük, sárkányfájuk, agavéjuk társaságában tették meg. Miközben egyfelől a koncert célja az volt, hogy tiszteljen a katalán város kórházaiban dolgozó nővérek, ápolók, orvosok erőfeszítése előtt, másfelől az emberi civilizáció és művészet, valamint a természet közötti kapcsolatról is szólt metaforikusan. A Liccu koncertjéről persze eszünkbe juthat a járvány előtti hónapok egyik művészeti akciója, nevezetesen Klaus Littmann svájci művész projektje, aminek keretében háromszáz égerrel, nyárfával, fehér fűzrel, gyertyánval, juharral és tölgyvel ültette tele az Austria Klagenfurt csapatának otthonát adó Hypo Arenát. Itt az Enzo Enea tájépítész felügyelte lírai installáció ihletadó forrása egy 1970-es években készült rajz volt, amelynek alkotója egy osztrák művész, Max Peintner. Ráadásul miközben az asszociációk sorában idáig értünk, nem állhatunk meg félúton. Május utolsó napján, 84 éves korában meghalt Hriszto Javasev, bolgár származású land art művész, akit a világ Christo-ként ismert meg. Feleségével, a 2009-ben elhunyt Jeanne-Claude-dal (Jeanne-Claude Denat de Guillebon) a land art és az installáció művészet legnagyobb hatású művészpárosát alkották, akik az épített és természeti környezet viszonyáról, a képzőművészet társadalomformáló, közösségalkotó szerepéről voltak képesek a széles nyilvánossághoz, hatalmas tömegekhez szólni.

Mindezek a példák amolyan bevezetésnek hatnak egy gondolathoz, aminek csírája egy megtisztelő feladathoz, az idei diplomavédésekhez kötődik részben. Idén én lehettem a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Design Intézetének három tanszékén zajló diplomavédések diploma bizottságának elnöke. Az online térben, Zoomon zajló védések már önmagukban is rendkívüliek voltak, ami természetesen nem pusztán a hallgatók felkészülésének utolsó időszakának karanténjára, a védések technikai lebonyolítására vonatkozik, hanem ennek a két hétig tartó folyamatnak a gondolati csomópontjaira. Ezek közül végeredményben két domináns vonulat emelkedett ki. Számomra is újdonságként hatott a 3D nyomtatás megnövekedett szerepe az alkotói folyamatokban, illetve egyfajta paradigmaváltás, mely szerint az emberközpontú, felhasználóbarát vagy pusztán ökológiai designméleti megközelítés helyét egyre inkább a transzhumanizmus határhelyezeteire való koncentráció veszi át. Legyen szó építésről, vagy tárgytervezésről, az ember-gép-környezet interakciójának elemzése rendkívül termékeny gondolatnak tűnik a tervezői folyamatokban. Jó volt a védések során érzékelni, hogy a fiatal designerek számára ez a gondolat, a technológia humanizálására tett kísérletek nem pusztán utópiák, hanem a jelen legfontosabb problémájává váltak. A designkultúra-kutatás eszköztárában alkalmasnak tűnik arra a feladatra, hogy a jelen technológiai, környezeti kihívásainak komplex, multidiszciplináris megközelítést igénylő problémáira a tervezők adjanak válaszokat. Izgalmas, a felkészült designer számára már alakítható, távolról sem ijesztő jövőképek. Minden olvasónk számára javasolom, hogy az olyan designkultúra-szakfolyóiratok – mint például a Designo – forgatása során ismerkedjen kellő nyitottsággal ezzel a területtel.

A szerk.

KIADJA / Publisher

© **VERTIGO PUBLISHING KFT.**

A szerkesztőség címe: 1037 Budapest, Folyondár utca 26.

Levelezési, számlázási cím: 1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.

Telefon: +36 30 5108888 | E-mail: info@octogon.hu

LAPIGAZGATÓ

FORMATERVEZŐ MÉRNÖK

Executive Director

Design Engineer

Bucsay Orsolya

orsolya.bucsay@octogon.hu

SZERKESZTŐSÉG / Editorial Office

FŐSZERKESZTŐ / Editor-in-Chief

Martinkó József

jozsef.martinko@octogon.hu

VEZETŐ SZERKESZTŐ / Senior Editor

Szira Péter

peter.szira@octogon.hu

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ / Founding Editor

Bojár Iván András

(1998-tól 2015-ig)

OCTOGON ONLINE FŐSZERKESZTŐ

Editor-in-Chief of OCTOGON Online

Ujlaky-Gazdag István

istvan.ujlaky@octogon.hu

ÁLLANDÓ MUNKATÁRSÁK

Correspondents

Kovács Péter, Szépvölgyi Viktória,

Torma Tamás, Vadas József

KÜLFÖLDI LEVELEZŐK

Foreign correspondents

Cser Brigitta (Barcelona)

Kay Szakall von Losoncz (Basel)

Matúz Melinda (Hollandia)

MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓS SZERVEZŐ

Media and Communication Organizer

Bencsik Klára

GRAFIKAI TERVEZÉS / Graphic Design

Ipsics Barbara

grafikus@octogon.hu

GRAFIKAI TERVEZÉS / Graphic Design

Ferenczy László

laszlo@lav.design

LOGÓTERV / Logo Design

Sólymos Ágnes Eszter

MÉDIATANÁCSADÓ / Media consultant

Várszegi Csilla

csilla.varszegi@octogon.hu

MÉDIATANÁCSADÓ / Media consultant

Kun Mária

maria.kun@octogon.hu

MÉDIATANÁCSADÓ / Media consultant

Toperczer Attila

attila.toperczer@octogon.hu

FOTÓ-ELŐKÉSZÍTÉS, CTP, NYOMÁS ÉS KÖTÉS

Printed by

Gelbert ECO Print Kft.

1037 Budapest, Bécsi út 267.

telefon +36 1 368 3839

mobili: +36 70 334 2745

Felelős vezető: Gellér Róbert ügyvezető

www.gelberteco.hu

A nyomás LED-UV ofset technológiával készült.

TERJESZTÉS / Distributed by

Magyarország: Lapker Rt.

Románia, Szerbia, Szlovákia: Color Interpress Kft.

Országos könyvterjesztő hálózatok

és alternatív terjesztőhelyek (ld. 5. oldal)

A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult observer.hu

A címlapon a Tóth László (Tóth Project Építésziroda) tervezte családi ház látható (32-41. old.)

Fotó: Bujnovszky Tamás

observer

magyar
nyomdaipari
szövetség

TAR TA LOM

KÜLFÖLD

16 | Molnár Szilvia
ÁLAKUL A CARLSBERG CITY
(KOPPENHÁGA)
Dán városfejlesztési masterterv
ADEPT

24 | Uhl Gabriella
ÁTLÁTSZÓ.CZ
(CSEH KÖZTÁRSASÁG)
Egy évszázadokat összekapcsoló üvegház
JIŘÍ OPOČENSKÝ, ŠTĚPÁN VALOUCH
(OV-A ARCHITEKTI)

VILLA

32 | Kovács Péter
AZ EGYENESEK IGÉZETÉBEN
Lebegés a város felett
TÓTH LÁSZLÓ
(TÓTH PROJEKT ÉPÍTÉSZIRODA)

46 | Bán Dávid
MINIMALIZMUS
A TÖLGYEK ÁRNYÉKÁBAN
Egy időtlen, kompakt, visszafogott, barátságos és kényelmes otthon
KOVÁCS CSABA
(NART ÉPÍTÉSZ MŰTEREM KFT.)

BUDAPEST

54 | Zöldi Anna
MŰTÁRGYKÖRHÁZ
Az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ
NARMER ÉPÍTÉSZETI STÚDIÓ

66 | Pesti Monika
GRÁNIT ÉS ANDEZIT
A Nemzeti Összetartozás Emlékhelye
ZIMAY BALÁZS (ZED ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ)

76 | Zsoldos Anna
FELNÉZET
PP-konstrukció: panel és piac
– Havanna hetivásár
KELLER FERENC (KELLER MŰTEREM KFT.),
LÁRIS BARNABÁS (MODULART STÚDIÓ KFT.)

ITTHON

82 | Botzheim Bólint
HÁZGÉP
Amplio HQ – Székesfehérvár
TURÁNYI BENEC (T2.A ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.),
PAPP MÁTYÁS (CRECON ÉPÍTŐ KFT.)

94 | Götz Eszter
MINDEN MEGVAN
A Keresztelő Szent János Iskola központ bővítése – Zsámbék
KOVÁCS ZOLTÁN (KOLLEKTÍV MŰTEREM)

105 | Martinkó József
CUKOR ÉS DARÁLÓ
Kézilabdacsarnok Hatvanban
MOLNÁR KÁROLY CSABA, KIS VIKTÓRIA
(ANIMATIVE KFT.), FERENCZ MARCEL DLA,
DÉTÁRI GYÖRGY DLA (NAPUR ARCHITECT KFT.)

KKK

113 | Faludi Julianna
SZOKATLAN NÉZŐPONTOK
Daniele Prosdócimo, az Archivibe alapítója – interjú

114 | DESIGN RANDOM

MOME SI MUOVE
A MOME végzőseinek diplomamunkáiból

DESIGN LOKÁTOR

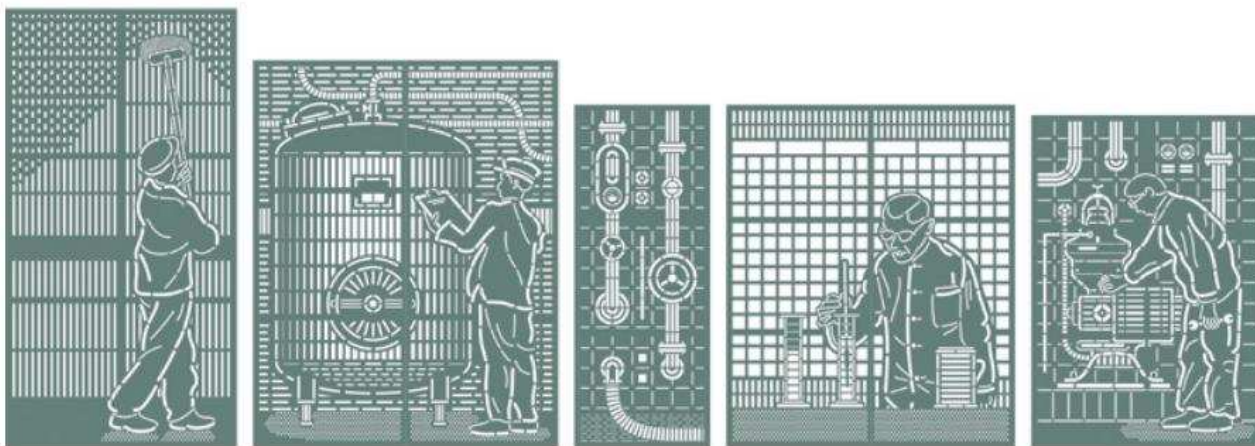
116 | Vakli Tünde
ÍZFOKOZÓ MEGOLDÁSOK
Salt Budapest – fine dining étterem a Kecskeméti utcában
FÓNAGY DÓRA (DEFO LABOR),
LEON SAVEN (LEON SAVEN DESIGN)

122 | Zöldi Anna
NAGYVÁROSI NAPPALI
Urban Lobby: egy világújdonosság Budapesten
YATOFU CREATIVES (HELSINKI)
ÉS LAB5 ARCHITECTS (BUDAPEST)

128 | INDEX

Theodorahus

ALAKUL A CARLSBERG CITY KOPPENHÁGÁBAN

Jacob Christian Jacobsen neve és tevékenysége nélkül Koppenhága bizonyára nem az és nem olyan lenne, ahogyan a világ ma ismeri a várost, annyit írunk le csupán, hogy Carlsberg és „Kis hableány”, és máris helyben vagyunk.

J.C.

Jacobsen volt az a férfiú, ki fia keresztnéve (Carl), a dán hegy szó (bjerg), némi víz, komló, maláta és persze jó adag titok és szakértelem mixével létrehozta a Carlsberg márkát. Koppenhága Valby nevű, dombos városrészén (ezért a „hegy” a névben, ami a lapos és sík Dániát tekintve megengedhető túlzás) 1847-től illatozott, habzott a sör, növekedett a sörgyár. J. C. és utódai gyarapították a várost is – egyebek mellett az Edvard Eriksen szobrász bronz „Kis hableány”-a, Koppenhága első számú jelképe Carl nagyvonalú adományával készülhetett el 1913-ra.

Szimbólum lett a gyár teljes területe, és minden építési korszak – tisztelettel adózva az elődök öröksége előtt – hozzátett valami frisset és méltót a gyár építészetéhez. A 20. század második felére kisebb kerületre nőtt a Carlsberg, mégis ezzel egy időben a globálissá fejlődött termelés különféle egységeit egymás után költöztette ki a cégvezetés, végül 2008-ban végleg befejezték Valby-ban a sörkészítési bizniszt. Carlsberg mint múzeum, történet, számos kapcsolódó épület és rekvizitum, szellemiség és név megmaradt. Helyszíne, egyúttal kerete lett az akkor már évek óta formálódó városfejlesztési mestertervnek, a Carlsberg City-nek, amit egy dán építésziroda, az Entasis rajzolt meg. Tervük a 2009-ben Barcelonában megrendezett nemzetközi építészeti fesztiválon elnyerte a legjobb mestertervnek járó fődíjat.

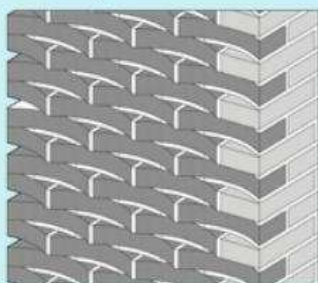
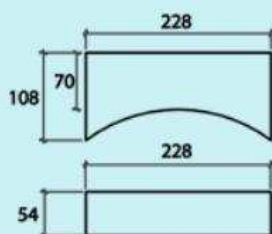
Szerző: MOLNÁR SZILVIA | Építészet: ADEPT

Fotó: RASMUS HJORTSHOJ

A Ny Carlsberg Vej Elefántos kapu utáni szakasza, jobbra az új épületrésszel. Az elefántok azért kerültek ide, a hűvös északra, mert Carl Jacobsen nagyon szerette a Rómában, a Santa Maria sopra Minerván álló, 17. századi Bernini-féle, hátán obeliszket hordozó elefantszobrot

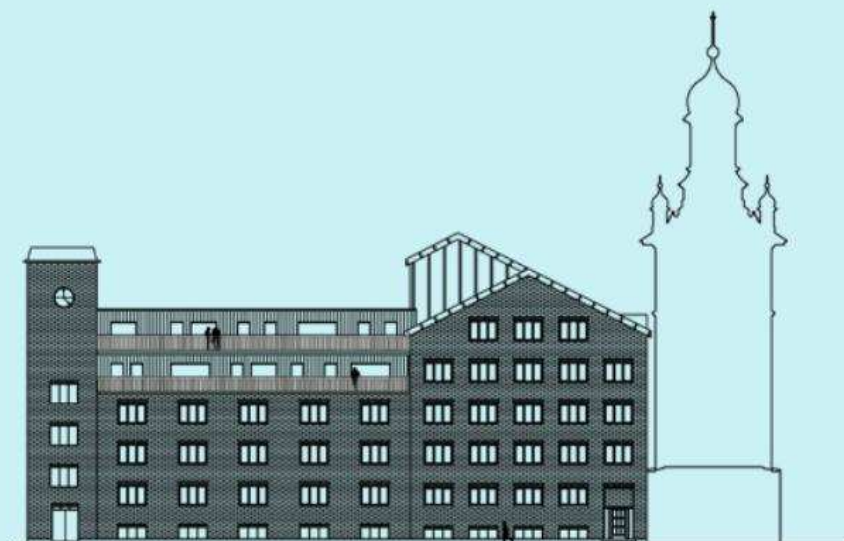
B

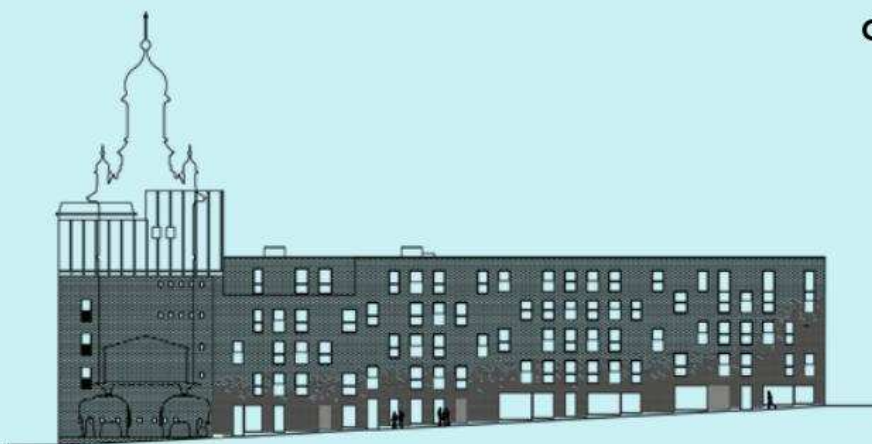
A — A fejlesztési területen álló felújított, irodává átalakított raktár-épület keleti homlokzatának rajza

B — Az új épületrészek téglahomlokzatainak használt egyedi téglagyártmányrajza

C — Az új, lakóépületrészek északi homlokzatának rajza

A

C

Nagyjából 600 ezer négyzetméter fejlesztési területre szóló koncepciót állítottak össze az Entasis tervezői, aminek 40-60 százalékán új lakóterületeket jelöltek ki, a fennmaradó részekben kulturális, kereskedelmi, sport- és irodai szolgáltatások osztoznak. Ennek a nagyívű urbanisztikai ideának a részeként épült meg a Carlsberg Byen ingatlanfejlesztő cég megbízásából, irodai és lakószárnyakkal a Theodora ház, amit szintén egy helyi építésziroda, az ADEPT tervezett. (Talán az Entasis neve kevésbé, az ADEPT nyilván közsismert magyarországi építési körökben, mert a BudaPart beépítési koncepciójának megalkotására ezt az irodát kérte fel a Property Market.)

A sörgár területének főutcájával, a Ny Carlsberg Vejvel határos területtel dolgozhattak az ADEPT építészei, ami nem városlépték, de a helyszín múltja, épületállománya miatt unikális feladat lehetett számukra. A Ny Carlsberg Vej ugyanis a Carlsberg kelet-nyugati tengelye, kitüntetett ki- és belépési pontja. Kelet felől a látogató a Dipylon nevű duplanyílású, Vilhelm Dahlerup által tervezett, 1892-ben átadott, óratornyos kapun jut be a területre, majd néhány méterrel később az 1901-ben átadott, szintén Dahlerup tervezte Elefántos kapu (gyakran Elefántos torony) alatt vezet tovább az útja. E két vöröstéglás, historikus szépség közötti rövid szakaszon zártosuló beépítéssel korabeli

Átlátszó.cz

LASVIT-SZÉKHÁZ, NOVÝ BOR, CSEH KÖZTÁRSASÁG

Nový Bor (egykori nevén Haida) Hrabal és Menzel műveiből ismerős álmos, kedves, intim kisváros Észak-Csehországban a Szudéta-vidéken. Lehetne helyi sörgyára, bolondos igazgatóval, ha a 18. század második felében nem lendül fel az üveggyártás a városban és környékén, megalapozva Csehország ipari-design centrumát.

Szerző: UHL GABRIELLA | Fotó: JAN ZÁTORSKÝ
Építész tervezők: JIŘÍ OPOČENSKÝ, ŠTĚPÁN VALOUCH
– OV-A Architekti (Cseh Köztársaság)

LEBEGÉS A VÁROS FELETT

Az egyenesek

A Tóth Project Építésziroda III. kerületben felépült családi háza nem csupán a telek adottságait használja rendkívül érzékenyen, hanem emellett olyan struktúrát hoz létre, amely ötvözi a természetes felületeket, valamint a geometria tiszta szépségét.

Szerző: KOVÁCS PÉTER

Építészeti fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

Vezető építész tervező: TÓTH LÁSZLÓ

– TÓTH PROJECT ÉPÍTÉSZIRODA

igézetében

Egy már létező szerkezet felhasználása olyan adottság, amely nem csupán kihívásokat, hanem lehetőséget is rejt a tervező számára.

Háromszög alakú enyhe lejtő, az 1970-es években épült magasterős szerkezet, valamint a '90-es években a szerkezethez északi irányban hozzátoldott struktúra – ezen kiindulópontból jött létre az a kortárs struktúra, amelynek terveit a Tóth Project Építésziroda (Tóth László, Papp László) készítette el. Az iroda munkáiban egy igen erőteljes kézjegy érzékelhető, amely ezen ház esetében is jelen van. A tömegek bátor formálása, a letisztult felületek, valamint a linearitásra, geometrikusságra redukált esztétikum mind olyan jellegzetességek, amelyek nyomán a karakter igen jól felismerhető.

A megrendelői igénynek megfelelően a meglévő épületet valamilyen módon az új épülettest részévé kellett tenni, azzal együtt, hogy a hétköznapi nappali és hálóterei az emeleten kaptak helyet. A telek elhelyezkedéséből fakadó kiváló látványt is előtérbe kellett helyezni, annak érdekében, hogy a házban tartózkodók számára a lehető legimpozánsabb

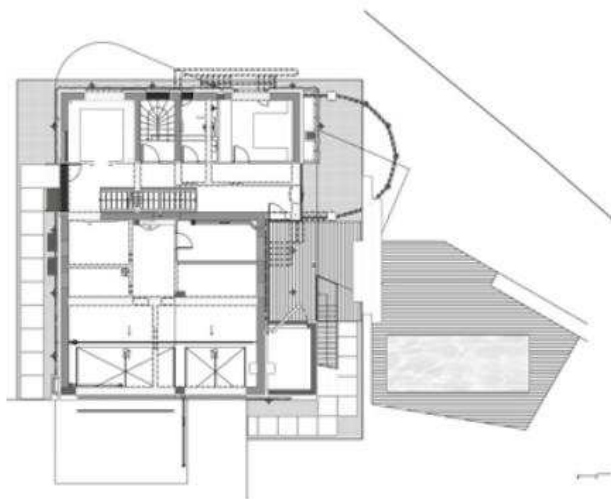
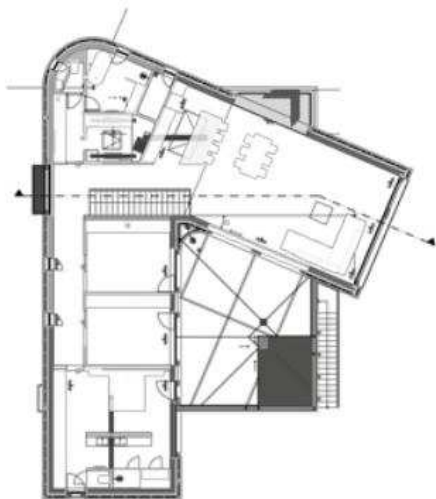
kilátásra legyen lehetőség. Az épület tömegformálása mindezen igényeket figyelembe vette, és ennek mentén formálódott újjá a családi ház. Az eredeti tetőszerkezet lebontásával, valamint az L-alakú ráépítéssel nem csupán egy kiváló bevilágítottággal bíró téregyüttes jött létre, hanem egy különleges, lebegő struktúra, hiszen az emeleti szint mindkét irányban túllóg az eredeti épülettest határain. Az alsó szint a homlokzat homokszerű színezése által belesimul a környezetébe, így az emelet vizuális különállása még intenzívebb.

Mind a felső homlokzaton, mind pedig az enteriőrben a természetközeli anyagok alkalmazása az uralkodó, a hőkezelt faburkolat horizontális mintázatai izgalmas formavilágot konstruálnak meg az épülettest tömegkezelésével. Ezt a hatást teszik árnyaltabbá a nagyméretű nyílászárók üvegfelületei, amelyek nem csupán a homlokzat ritmikáját határozzák meg, hanem egyszersmind a városra

történő rálátást is megreremtik. Az L-alakú kubusos testek egyfajta geometriába átitrt kitárt tenyerekként fogják közre a jacuzzival is ellátott teraszt, ahonnan szintén elsőrangú kilátás adódik.

A családi ház artisztikus jellege a tiszta formák és anyagok iránti vonzalomban, valamint a mértéktartásban bontakozik ki. Nem hivatkozik mutatványokra, hanem a belső terek funkcióival szinkronban álló tömegképzés határozza meg az épületet. Az emelet levegőbe kifutó végei egyszerre lenyűgözőek, és organikus módon szervesülnek össze a ház egészével.

A tömegképzésben és a homlokzaton megfigyelhető visszafogott tiszta az enteriőrben is uralkodó esztétikai minőség. A falak világos színezése jól engedi érvényesülni a fa járólapokat, valamint a konyha geometrikus burkolatát és sötét tónusú bútorait. Nem csupán a külső homlokzaton, hanem a belső terekben is szerves módon kerültek

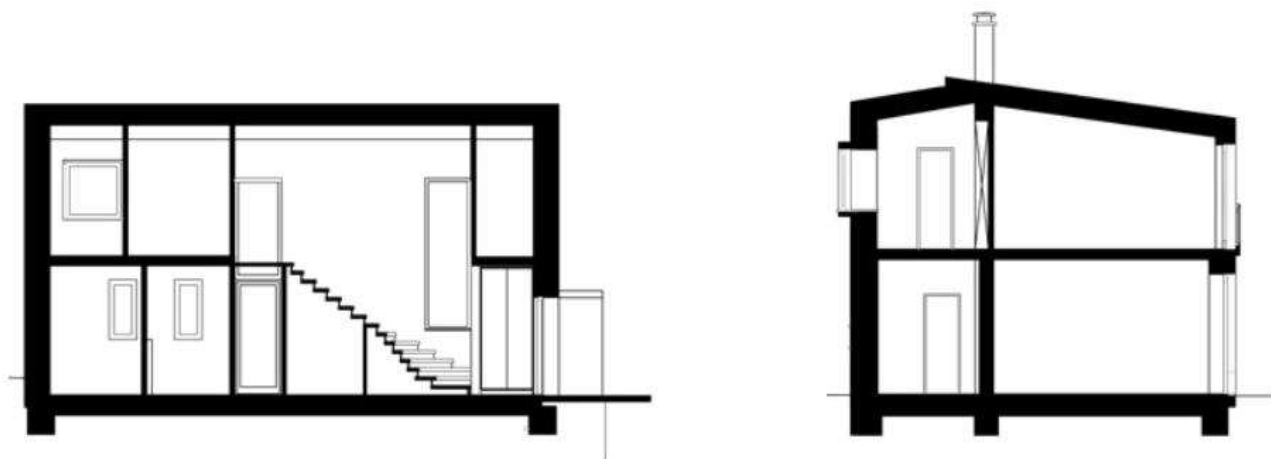

Arányos struktúrák,
lebegő épülettetst:
az egyszerű formák
pompás harmóniája

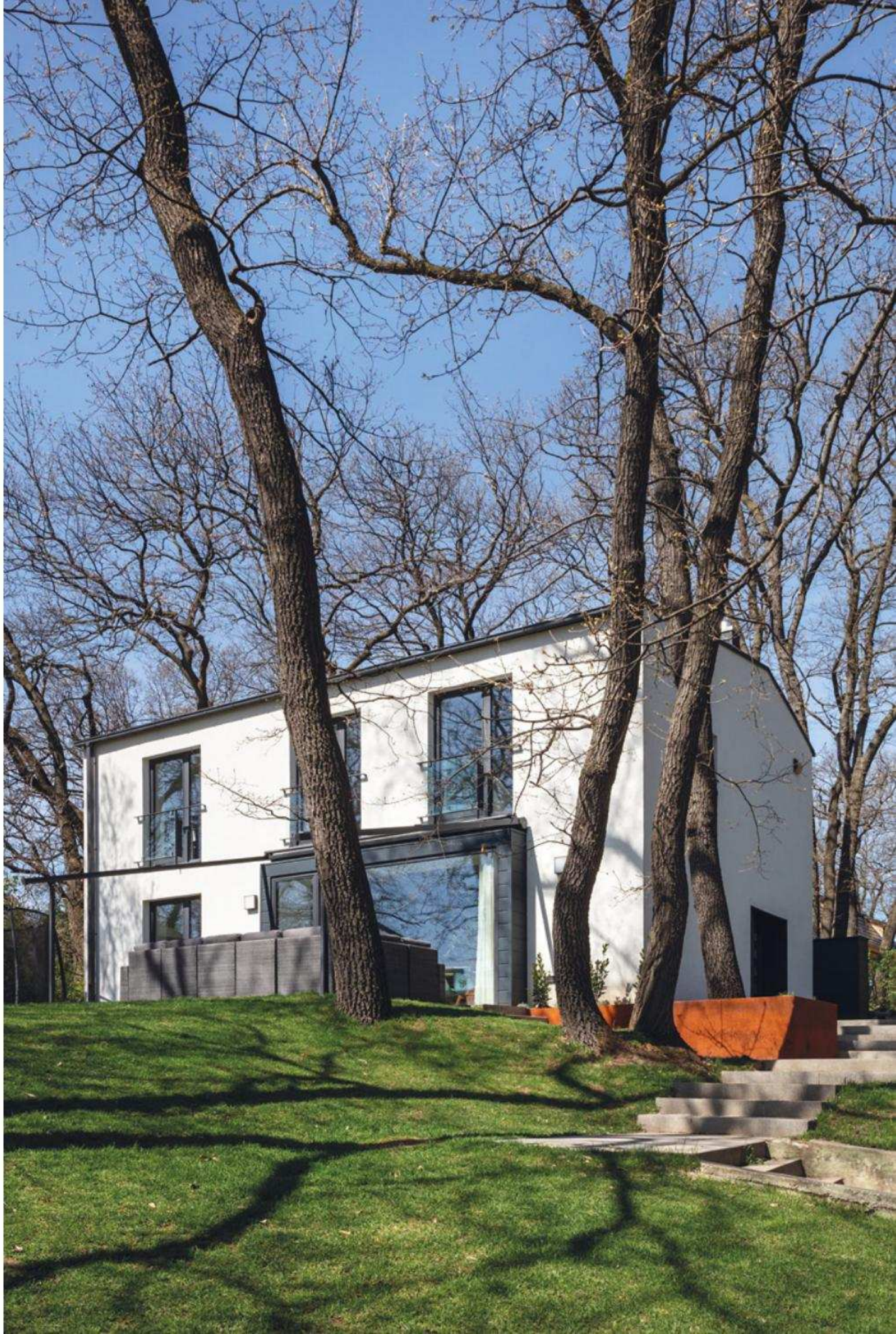
Minimalizmus a tölgyek árnyékában

SIKERES ADAPTÁCIÓS KÍSÉRLET
PILISCSABÁN

Szerző: BÁN DÁVID | Építészeti fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS
Építész tervező: KOVÁCS CSABA – NART ÉPÍTÉSZ MŰTEREM KFT.

A család egy időtlen, kompakt, visszafogott, barátságos és kényelmes otthonra vágyott. Az építész háza – a maga komfortos puritanizmusával – megfelelő prototípusnak tűnt számukra, az adaptálás után pedig egy még letisztultabb, kevés elemmel sokat nyújtó épület került az erdős kertbe.

A nappalival egybeépült konyhában szinte minden rejtve marad

A nappali egyetlen dekorációs eleme a falon megjelenő faág: a kert beszívárog a belső térbe

A jól bevált recepten nem érdemes változtatni, tartja a mondás. Hogy miből mennyi kell, milyen arányt és összetevőket használjunk, azt már a konyhában – vagy a kerti grillen – sem egyszerű kikísérletezni, de az építészetben is számos tervezés, mérés, elmélet és gyakorlat szükséges hozzá. A jónak tűnő modellt pedig az adott hely és szükség szerint adaptáljuk.

Amikor a többgyermekes fiatal házaspár – a feleség családi kötődése révén – Piliscsaba Klotildligeren megtalálta az ideális telket, elkezdtek keresni az igényeikre adandó építészeti választ. Ezt Kovács Csaba építész saját családja számára emelt házában találták meg, egy olyan épületben, amely méretében visszafogott, nem tartalmaz felesleges elemeket, ugyanakkor jól ki tudja szolgálni a háromgyerekes család elvárásait. A megrendelő hosszú távban gondolkodik, ezért stílusában egy időtálló, nem az aktuális divatot követő házra vágyott, amely az igények későbbi változásait is jól le tudja követni. Meghatározó volt maga a telek is, amely kellemes

adottságaival kötöttséget is adott az építész számára.

A 19. század utolsó éveiben megépült helyiérdekű vasút új lendületet hozott a hagyományos falusi életet élő Piliscsaba számára. A vasútvonal új kapukat nyitott a fővárost felé, és megindult a domboldali telkek parcellázása és jó áron való értékesítése a főként budapesti, pihenni vágyó, tehetősebb arisztokrata réteg számára. A nagyszabású kertekkel, pompás villákkal szegélyezett utcák két oldalára tematikusan változó fasorokat telepítettek. Az összehatás a II. világháború után, a telkek feldarabolásával, a különböző beépítésekkel és a megmaradt épületek átalakításával erőteljesen megbomlott, de Klotildliget ma is sokat meg tudott őrizni az eredeti paradicsomi állapotából.

Kovács Csaba néhány évvel korábban megépült, díjnyertes budai lakóháza, amely egyfajta mintául szolgálhat a fiatal, többgyerekes középosztálybeli család számára, első olvasatra tökéletesen beleillett a megrendelő elképzeléseibe. Az ötfős család igényeire szabott, „komfortos puritanizmussal” megalkotott házat a józan önkorlátozás és az okos tervezés, térkihasználás jellemzi: praktikus és élhető közegert igyekszik teremteni. A kialakítás nem esett a túlméretezés sokszor megfigyelhető csapdájába, amely számos családot anyagilag is nem várt, nehéz helyzet elé állít.

A recept alapján nem volt „más hátra”, mint az adott környezetbe, az 1100 négyzetméteres, erdei hangulatú, lejtős kertbe való adaptálás. Első megközelítésben úgy tűnt, hogy a terveket csak át kell tükrözni, de hamar kiderültek a terület adta és a megrendelő által támasztott további igények, amelyek idővel az adaptációt egy teljesen új terv elkészítésének irányába vitték. Az építész háza egyfajta kísérlet volt, ahol a meglévő, alapincézett építmény szolgált kiindulási alapul, a szabályozás értelmében

Az emeleti közlekedőt nagy légtérel és a benapozás teszi barátságossá

Az emeleti gyerekszobákban is a következetesen vonul végig a minimalista szellemiség

Szerző: ZÖLDI ANNA

Építészeti fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

Drónfotó: TAKÁTS BENDEGÚZ

Építész: NARMER ÉPÍTÉSZETI STÚDIÓ

Mútárgykórház

**OMRRK – ORSZÁGOS MÚZEUMI RESTAURÁLÁSI
ÉS RAKTÁROZÁSI KÖZPONT**

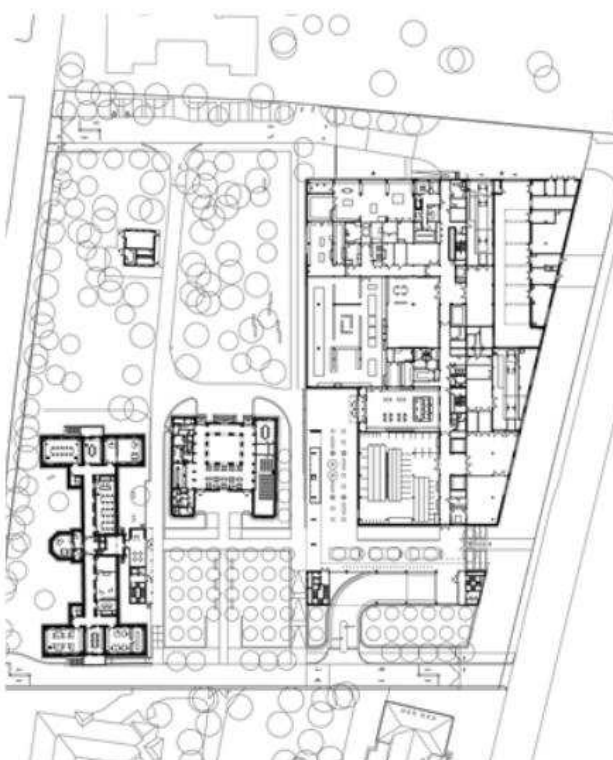
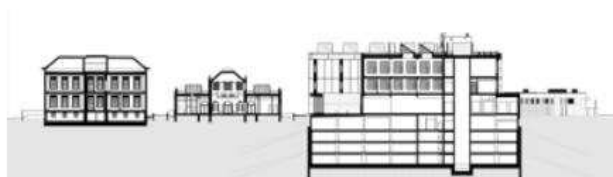
A Liget-projekt viták keresztüzében alakul, és végkimenetele még mindig bizonytalan. A sok, látványosnak ígérkező építészeti csoda még várat magára, miközben a harcmező peremén csendben kiépült a múzeumi szakma hátszaga. Az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ névre hallgató komplexum száraz tudományos elnevezése és józan építészeti megformálása dacára nem kevesebb csodát rejt magában, mint kritikával fogadott társai.

A bonyolult elnevezés hűen tükrözi az intézmény feladatának összetettségét. A soktízezer négyzetméteres épületegyüttes minden eleme szigorú technológia elvárásait követi. Az építészeti bravúr a lényegében fantáziátlan ipari és iroda-funkció olyan igényes megformálása volt, amely megfelel az intézmény rangjának – ugyanis Európában egyedülálló kapacitású múzeumi központról van szó. Ennél többet csak a Louvre saját részecskegyorsítója és a British Museum néhány különleges műszere tud a műtárgydiagnosztika területén.

Messze van már az a kor, ami az átlagos látogató fejében feldereng a múzeum szó hallatán. Az ódon raktárak poros polcain megbújó antik kincsek és a köztük kurakodó nem kevésbé antik habitusú muzeológusoknak ma már legfeljebb a „Harry Potter” vagy a „Da Vinci-kód” világában van létjogosultságuk. A hajdani Szabolcs utcai kórház területén létrehozott kampuszon egész másféle, sci-fi elemekkel átszőtt thrillert lehetne forgatni. Több szint magas kráterek, kígyózó csövek, gombnyomásra nyíló és záruló tonnás polcrendszerek, nitrogéngázzal működő tűzoltórendszer, óriáslifte és rejtélyes rendeltetésű kamrák kínálnak beláthatatlan lehetőséget egy majdan itt garázdálkodó főgonosz számára.

Addig azonban békésen szolgálják a múzeumi szakma megváltozott igényeit. A Ligetben felépítendő látványos épületekkel szemben a legfőbb szakmai kifogás az volt, hogy a múzeum nem csak a közönség elkápráztatásának színhelye, hanem a gyűjtemény gondozásának, tárolásának, gyarapításának és kutatásának terepe is. A klasszikus múzeumépületek a gyűjtemények állandó gyarapodásának következtében ma már aligha felelnek meg a korszerű műtárgykezelés feltételeinek. Valójában az anyag volumene miatt a nagy múzeumok esetében elképzelhetetlen, hogy egy épület egyszerre feleljen meg a kiállító- és kutatóhely

Az épület felúszását megakadályozó lehorgonyzó cölöperdő sűrűsége jól kivehető a fenti átnézeti metszeten

A kampusz lelke: az új épület, ahol a raktározás és restaurálás misztikus folyamata zajlik (lefelé négy emelet mélységig)

BAJTA	HOKENTEK	FEL
CUIDVARD	BENDORF	
LAJTAFALU	TEJFALU	
JOBBOS	BERTÓT	SZE
BORBOLYA	PRÉPOST	
KRÓS	TÓTGURAB	TO
CSESZNEK	GYULAT	
VÁMOS	TÉNYŐHEG	
ODA	MAGYARKÉC	D
MOSFALVA	LUBOKA	
ÁK	ALSOSEBES	SOM
BESZTEREC	KISÚJFALU	
ONICA	KÓLOZNA	RED

Szerző: PESTI MONIKA

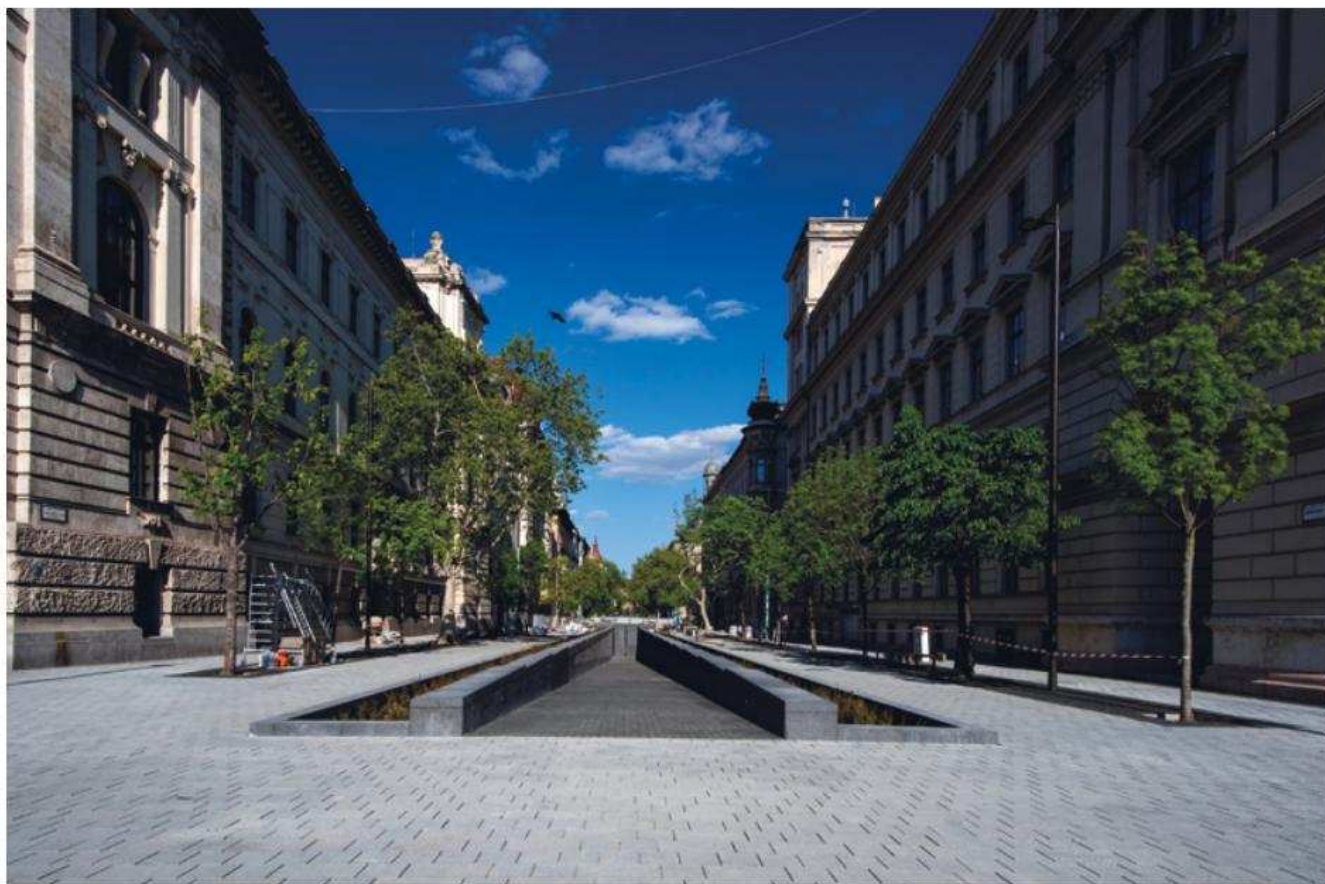
Vezető építész tervező: ZIMAY BALÁZS – ZED ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ

Építészeti fotó: WACHSLER TAMÁS

Újabb elemmel bővült a Kossuth tér, illetve annak a szűkebb-tágabb környezetére is kiterjedő erőtere. Az Alkotmány utca végén, Trianon 100. évfordulójára elkészült térépítészeti kompozíciót a koronavírus-járvány miatt június 4-e helyett csak augusztus 20-tól veheti birtokba a nagyközönség.

Gránit és andezit

A NEMZETI ÖSSZETARTOZÁS
EMLÉKHELYE

Felnézet

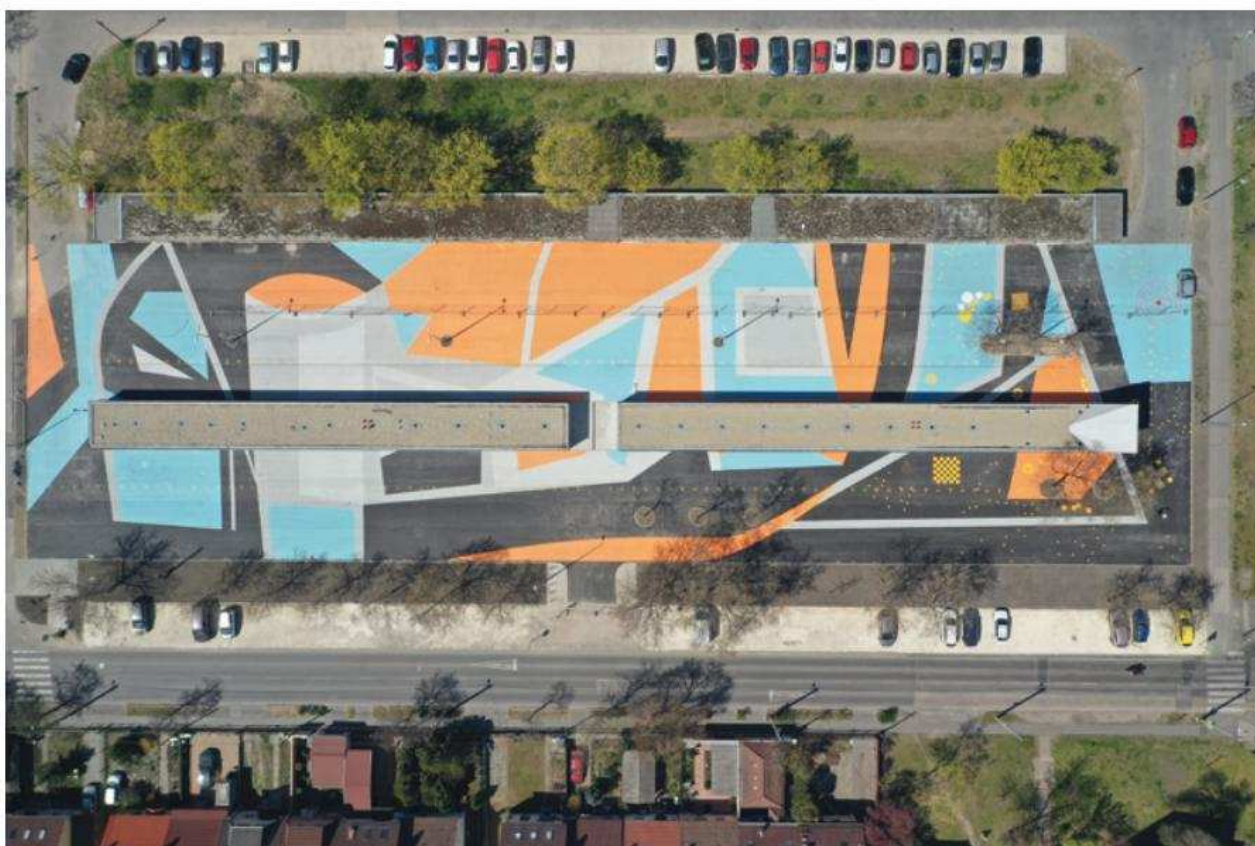
ÚJ PIAC A HAVANNA LAKÓTELEPEN

Szerző: ZSOLDOS ANNA | Építészeti fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

Drónfotó: MOZAIK ÉPÍTŐIPARI KFT.

Építész tervezők: KELLER FERENC – KELLER MŰTEREM KFT.

ÉS LÁRIS BARNABÁS – MODULART STÚDIÓ KFT.

A Havanna-telep neve szitokszóvá piszkolódott az évek alatt. Szimbóluma lett 70-80-as években emelt városperemi lakótelepeknek, a társadalmi és etnikai szegregációnak, a rossz körülményeknek, az ebből fakadó bűnözésnek. Ugyanannyira, mint a lakótelep szó. A mögöttes ideológia, az urbanisztikai koncepció, a házgári technológia is visszás volt, és a mai napig is az maradt emlékezetünkben.

Innovatív megoldások és maximális hatékonyság jellemzi az Amplio nemrég elkészült cégközpontját, mely ötvözi azt a sokféle funkciót, amelyre a cégnek szüksége van

AMPLIO HQ, SZÉKESFEHÉRVÁR

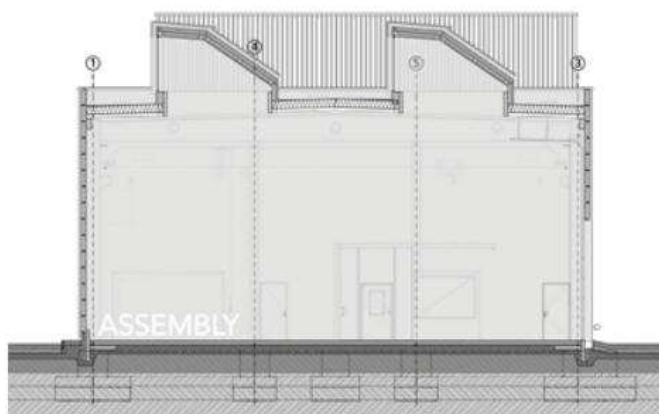
Házgép

Szerző: BOTZHEIM BÁLINT | Fotó: BATÁR ZSOLT
Vezető építész tervező: TURÁNYI BENCE – T2.A ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.
Építész tervező: PAPP MÁTYÁS – CRECON ÉPÍTŐ KFT.

Az eszközkészítés az emberi elme alapvető tulajdonságainak, az absztrakciónak, a modellalkotásnak és az intuíciónak köszönhető. A történelem kezdetei óta az ember egyik alapvető vágya, hogy munkájának megkönnyítése érdekében eszközöket fabrikáljon magának. Az első eszköz születésének mítoszát oly lényegre törően ragadja meg Arthur C. Clarke az Űrodüsszeiában. A csont mint eszköz végtelen egyszerűségét az egyre bonyolultabb eszközök, később gépek megépítése követte.

Az ipari jelleget erősíti a jó minőségű antracit színű trapézlemez burkolat. A bejáratot részben a világosszürke kompozit alumínium burkolat jelöli ki.

Az építészek gépek iránti lelkesedése sem maradt el, gondoljunk csak Leonardo gépezeteire, vagy később a futuristák gépek iránti rajongására. Le Corbusier-nél jelent meg talán először az a gondolat, hogy magára az épületre is tekintünk gépként. Meglátása szerint a célszerűségből kiinduló tervezés esztétikus megjelenéshez vezet. Az épület így önazonossá válik, szép álarc helyett saját funkcióinak megmutatását vállalja fel.

Az Amplio Kft. ipari automatikával foglalkozik, elsősorban az autópár számára dolgoznak. Tevékenységük komplex, célgépeket fejlesztenek automatizált gyártósorokhoz. Dinamikus fejlődésük során megérett a helyzet egy új, minden igényt kielégítő cégközpont építésére. Szerencsés együttállás, hogy az Amplio és a tervezéssel megbízott T2.a stúdió cégfilozófiája hasonló alapokon nyugszik. Innovatív megoldások, maximális hatékonyság: röviden így lehetne jellemezni nemrég elkészült cégközpontjukat, mely ötvözi azt a sokféle funkciót, amelyre szükségük van. Turányi Bence vezető tervező vallja, hogy a forma mindig a rendeltetésből születik meg. Az épület működése egy óriási gépezethez hasonlatos, a belső funkciók olajozott együttműködése biztosítja a cég egészének működését.

Az épületben az „agy” a mérnökök stúdiója, amely az emeleti részen található. Itt születik meg a gondolat, itt történik a tervezés. Nagyvonalú, egybenyitott tér jellemzi, egy légtérben dolgozhatnak a robotok mechanikus részét megtervező mérnökök és a működésüket biztosító szoftverek fejlesztői. Ide kapcsolódik a szervíz zóna tárgyalókkal, konyhával. Az előrenyúló, konzolos részen pedig egy multifunkciós tér is helyet kapott. A belső hangulatot az ipari esztétika jellemzi, amely nagyon pontos kivitelezéssel volt elérhető. (A kiviteli tervezést és a kivitelezés teljes körű bonyolítását Papp Mátyás építész tervező, a Crecon Építő Kft. tulajdonosa vitte végig.)

Az egyik leglátványosabb elem az emeleti vasbeton rácsostartó, hisz nem csupán rendkívül esztétikus, hanem funkcionális szerepet is betölt: ez tartja ugyanis az épület bejárata feletti hatméteres kinyúlású épületkonzolt. A beton szűrkeje, az antracitszürke árnyalataival játszó külső burkolat és a fehér bútorok egységes téri világot hoznak létre. A mérnök részlegen megszületett know-how megvalósításához szükséges alkatrészeket a földszinten található raktárból viszik át az összeszerelő csarnokba. Ez az épület

Az épület külső megjelenése is egy hatalmas, még megmunkálatlan öntvényre emlékeztet. Egységes forma, amelyből mintha egy marógép marta volna ki a bejáratot beharapott részt.

Szerző: GÖTZ ESZTER | Fotó: DANYI BALÁZS
Építész tervező: KOVÁCS ZOLTÁN – kollektív műterem

Minden megvan

A ZSÁMBÉKI KERESZTELŐ SZENT JÁNOS
ISKOLAKÖZPONT BŐVÍTÉSE

Mostanában sok szó esik arról, hogy egy középület akkor igazán jól használható, ha eredetileg is annak készült, amire jelenleg szolgál. Ha egy múzeum, színház, iskola nem sokszoros átalakítások kompromisszumai között vergődik, hanem a funkciónak megfelelő terek, térkapcsolatok teszik észszerűvé és működőképpé.

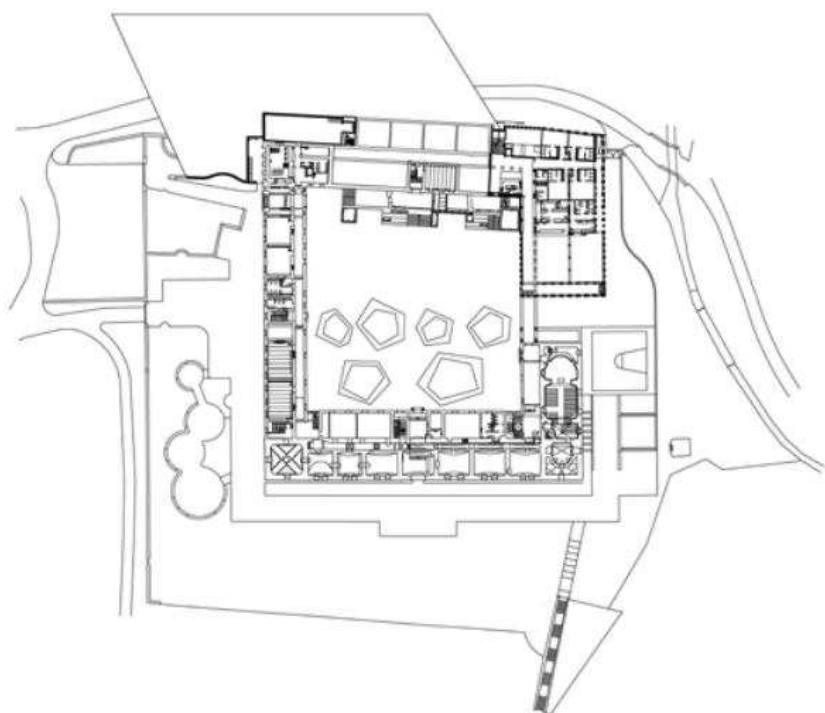
A kortárs bővítés számára a barokk kastély és a román kori templomrom egyaránt viszonyulási pontot jelentett

Ez a nézet nem számol azzal, hogy idővel nem csupán a házak teste, de a használati mód is lényegesen változik. A házak története viszont olyan többlettartalmat hordoz, amit megmutatva, jó érzékkel beépítve nem kompromisszumnak érzékelünk, hanem inkább az idő folyamával való együttműködésnek. A zsámbéki Zichy-kastély frissen elkészült átalakítása és bővítése szép példája ennek az együttműködésnek; azt mutatja, hogy a múlt feldolgozása kulcsa lehet a jelen megértésének.

Kívülről körbejárva az új háztestet, a négy oldal négyféleképpen kommunikál a környezetével: a városközpont felé néző keleti szárny méltóságteljes barokk jellege nem változott; az új főbejáratot hordozó déli homlokzaton a középkori, a barokk és a kortárs elemek találkoznak össze; nyugati oldala puritán módon mai, de az ablaknyílások ritmusa és formája a barokk elődre utal; végül a szűk oldalutca felé néző északi front hamisítatlanul

21. századi. Belül mindezek az időrétegek még változatosabban ötvöződnek, lépten-nyomon az épület múltjával, sőt múltjaival szembesülünk.

Nem véletlenül. Ezen a dombon egykor egy 12. századi lovagvár állt, amely fordulatosságot története során több kimagasló arisztokrata tulajdona volt. Mátyás idején királyi vár lett, 1496-ban a fia, Corvin János birtokában volt, amikor a budai pestisjárvány elől menekülő II. Ulászló király a Szent Koronával és a koronázási jelvényekkel együtt ebben a várban várta ki a karantén végét. A 18. század elején már romokban álló vár helyén 1720-tól a Zichy család egy pompás barokk várkastélyt emelt, amely azonban 150 év alatt erősen lepusztult. A 19. század végén a városka polgárai vásárolták meg, és átadták a keresztes nővéreknek, akik ide telepítették a rendházukat, és iskolát működtettek benne, a harmincas évekig többször is átalakítva, bővítve a kastélyt. A szocializmus évtizedeiben tanítóképző főiskola lett, majd a rendszerváltás után

**Az új szárnyal a kastély
körbezárja a belső udvart**

visszakerült a nővérek tulajdonába. 2004-ben leégett a teljes tetőszerkezet, a kastélyszárnyban is súlyos károk keletkeztek, amivel a főiskola már nem tudott mit kezdeni, így megszűnt a tanítóképző. Csakhogy ott maradt a mellette működő gyakorló iskola, több száz tanulóval. Ennek további működtetését a Gödöllői Premontrei Perjelség vállalta magára, és 2006-tól a leégett épületrészeket Mezős Tamás tervei szerint átalakították. Az iskola, mellette a zeneiskola, illetve az általános kötelező napi tornaóra követelménye további beavatkozásokat igényelt.

2014-től a kollektív műterem foglalkozott a műemléki helyreállítással egybekötött bővítés terveivel, Kovács Zoltán vezetésével. Az épületből hiányzott egy központi aula, és súlyos teherterelt jelentett az évtizedek óta lezárt uszoda, az életveszélyes, megrepedt födémek, a rá- és hozzáépítések káosza, a négy szárny kapcsolatainak racionális, gazdaságos és átlátható megoldása,

A bejárat hídjának finom íve egy terebélyes fát került ki, amelyik az építkezés alatt elpusztult, de odaültetett utódja hamarosan betölti a helyét

Cukor és daráló

KÉZILABDACSARNOK HATVANBAN

Szerző: MARTINKÓ JÓZSEF | Építészeti fotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

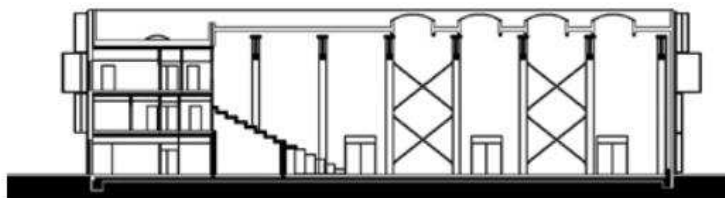
Generáltervező: MOLNÁR KÁROLY CSABA, KIS VIKTÓRIA – Animative Kft.

Építész tervező: FERENCZ MARCEL DLA, DÉTÁRI GYÖRGY DLA – Napur Architect Kft.

Egy kézilabdacsapat ún. beállósának posztjáról a következőket lehet olvasni: „támadáskor (...) a »húsdarálóból« gyakran befordul és lő, de főleg nyitja és zárja a (védő)falat”. Tehát a beálló az a játékos, aki a támadójátékot úgy segíti, hogy helyezkedésével folyamatosan új helyzetet, új kontextust, új struktúrát alakít ki azzal, hogy a védőfal szerkezetét megbontja. Szerepe, hogy úgy mondjam, oldás és kötés.

Egy rekordméretű, 47 méter hosszú betontartó szerkezetet, a legnagyobbat az országban, is beépítettek a csarnokba

A küzdőtér négyrétegű, ízületkímélő burkolatot kapott

Vannak házak, amelyek egész egyszerűen nem, vagy csak nagyon nehezen szólítják meg a kritikust. Akkor zavarba ejtő igazán ez a némaság, ha egyébként neves építész épületéről van szó, akinek az alkotásairól történetesen a szakirónak korábban egyáltalán nem esett nehezére írnia. Támaszként tehát ott volna az eddigi „életmű”, aminek újabb darabját könnyűszerrel illeszti helyére a szerző, ha az a bizonyos újabb darabka hajlandó volna végre kinyitni a szájacskáját, megszólalni, megszólítani. Idei első, 157-es lapszámunkban írtam legutóbb Ferencz Marcel „épületéről”, pontosabban egy átépített hajóról, a Stopperről [OCTOGON 2020/1]. A multifunkcionális úszó rendezvénytérrel szóló írásban feltételeztem egy gondolati ívet, ami a 2013-as debreceni DEM és a 2015-ös DE-NIIFI-háztól [OCTOGON 2013/5, 2015/6] a Stopper hajóig tart, de tulajdonképpen a gondolati ív valódi csúcspontjaként a Duna Arénát is ide érthetjük nyugodtan (OCTOGON 2017/2).

Ezeknél a házaknál egy ipari, industriális alkatrész-logika, illetve a szerelt szerkezetek könnyen olvasható összsképe válik meghatározóvá, miközben ezek a közös építészeti gének különféle geometriai képletekkel gazdagodnak. Gondolhatunk itt az épületfelszín zárt/nyitott rácsstruktúráira, amelyek a Stopper esetében szinte absztrakt szobrászati (?) összehatást eredményeznek. Hatvanban mintha ennek a szerkesztési sémának a végpontjához érnénk. Nehezen elképzelhetők, hogy a főfalakra, szaknyelven termikus burokra szerelt ritmizált, geometrikus

SZOKATLAN NÉZŐPONTOK

DANIELE PROSDOCIMO, AZ ARCHIVIBE ALAPÍTÓJA

A design és az innovációs kapacitás egy-egy megoldás, komponens vagy termék kifejlesztésére sokszor a beszállítóktól, külső tervezőktől érkezik, így kiemelten fontos a belső értékek pontos ismerete, fejlesztése – a tudás áramoltatása a különböző szereplők között –, s ennek eszköze a kommunikáció. Egy brand sem létezik megfelelő beszállítók nélkül, így a személyes és közvetlen kapcsolat elengedhetetlen. Pontosan ez volt az, amit Daniele Prosdocimo az olyan kiemelkedő made in Italy brandek, mint a Valcucine, Driade vagy a Smania marketingmenedzsereként vagy a World Architecture Festival médiapartnereként megtapasztalt. A design és az építészet határozza meg a világ jövőjét – véli, ezért tűzte ki célul egy, a design és építészeti diskurzus platformjává avanzsált vállalkozás megalapítását. Az „ikonikus épületek” vagy az egyes régiók legizgalmasabb építészeti projektjeit bemutató sorozatok mellett az Archivibe – a szokványos formákkal szakítva – közvetlen alapokra helyezte a bútortipar kommunikációját, az építőipari és építészirodákvaló kapcsolat elősegítését. Az inbound marketing és az online magazin mellett Daniele a POLI.design oktatójaként további igényt is felfedezett, így direkt workshop keretében az építészhallgatók közvetlenül találkozhatnak az építészet kiemelkedő szereplőivel és gyártóival, valamint testközelből ismerhetik meg a díjnyertes építészeti projekteket – megálmodóik vezetése mellett. Az Archivibe jelenleg a jövő építészetének újragondolására invitálja a szakmai közönséget a Rethinking the Future’s Architecture-díj médiapartnereként. A ma már nemzetközi hálózattal működő, az építészetet a közvetlenség erőterébe helyező Archivibe alapítójával beszélgettem.

Olasz designcégek kommunikációs és marketingmenedzsereként negyvenévesen hátra hagytad addigi munkádat, és most vagy soha alapon új kalandba kezdted. Azt vallod, hogy a „kommunikáció több mint a meglévő vállalati értékek különböző platformokon való kihangsúlyozása”.

Mi indított arra, hogy tizenhárom év kommunikációs tapasztalatával a hátad mögött újtúra indítsd az Archivibe-kalandot? Úgy vélem, hogy a kultúrában és értékekben rendkívül gazdag

építészeti cégek sokkal szofisztikáltabb módját érdemlik az egymással való kapcsolattartásnak, mint a szokványos ajtóknopogtatós kereskedelmi kapcsolatok. Az építészirodák látogatásának megszervezése mellett kommunikációs és inbound marketingkampányokkal is foglalkozunk, melyek

célja ugyanaz, azaz megkönnyíteni, közvetlenné tenni az építészek és a cégek közötti kapcsolatot. Ez egy olyan niche, amibe olyan progresszív cégek tartoznak, mint a Lago, Kristalia, Novamobili,

valamint a világ minden tájáról érkező hallgatók és nyitott gondolkodású építészirodák, mint a Grimshaw, Gensler, WilkinsonEyre, KPF, Piurarch vagy Park Associati, csak hogy néhányat említsék.

Az építészirodák és a stúdiók látogatása milyen előnyöket nyújt a résztvevők és az építészek számára, milyen tudás jön így létre?

Christian Giomo, a Novamobili marketingmenedzsere szerint ez egy win-win projekt. A hallgatók az ismert és befolyásos cégek vezető építészeitől tanulhatnak, míg az építészirodák közelről megismerhetik és rögtön alkalmazhatják az építészhallgatókat. A bútór- és építőanyag-gyártó cégek közvetlen kapcsolatba kerülnek a vezető építészekkel, így direktben ismerik meg az építészirodák értékrendszerét. Minden egyes látogatóprogram erős kommunikációt és láthatóságot jelentő esemény. Minden résztvevő figyelmet, elérést, tartalmat kap és új kapcsolatokat szerezhet nyitott és közvetlen emberekkel. Az adott program témájától függően az irodalátogatáson kívül épületek megtekintésére kerül sor, ami egészen különleges módja az építészeti éthosznak megismerésére. A program alatt általában három irodát és naponta egy épületet látogatunk, hogy kitörjünk az irodai rutinból, és a résztvevőket újszerű módon vonjuk be. Ezeket az épületlátogatásokat a fogadó építészek is nagyon szeretik.

A designról és az építészeiről folyó kommunikáció a közösségi médiában felgyorsult trendet élt meg, ma bárki – így vagy úgy – belsőépítész lehet, a webshopok roskadoznak a fast design termékektől. Hogyan látod a starchitecture szerepét ma? Visszavonulhatnak a sztárok a design és az építészeti terepéről? Hogyan írható le a design és az építészeti viszonya a 21. században?

A sztárépítész csupán a jéghegy csúcsa és szerintem nem a jó vagy a rossz építészeiről szól, hanem az adott személyről és a marketingről. Rengeteg sztárépítész munkája nem tetszik, és van, akiét kifejezetten szeretem. Biztos vagyok benne, hogy nem fognak eltűnni a sztárépítészek, hiszen az én-központúság az emberi természet része, és – Epikurosz szavaival élve – mindannyian választunk egy gyűlölt vagy szeretett mestert. Szerintem az építészeti és a design azonos szerepet tölt be, természetesen az arányok eltérőek lehetnek, de mindkét diszciplína emberi lények és a környezet viszonyát határozza meg. Mind a kettő a környezet tisztelete

mellett kell, hogy javítson az életkörülményeinken, az egyén és a közösség, illetve a külső környezet: tárgyak, természet, emberek viszonyán.

Mi a szerepe az architeinmentnek ma az épített környezet és a digitális-valós-, illetve ember-gép-interakciókban?

Az architeinment manapság inkább a világítást és az építészeti színpadiasságát jelenti. A kibővített koncepciót a mai építészetre vetítve nem ítélnék egy mű felett sem a valódi célok megismerése nélkül. Nem szeretem a spektakulár társadalmát [Guy Debors – F. J.], azaz az építészeti és a design konzumerizmusát. Számomra mindennek kapcsolódnia kell a kontextushoz, és felhasználóként csak a funkció és a szépség érdekel, ami a személyes tapasztalattól függ. Gyakran nem vesszük észre a nagyívű tervet egy-egy épület kapcsán. Ma már bárki fotózhat és megoszthat a telefonján épületeket, de az csak egy személyes látószöge, nem a valósága az adott építészetnek és jelentéseinek.

A Covid-lezárások előtérbe helyezték a túlszűfolt terek, a kis lakások és a munkahelyek által hordozott pszicho-szociális kockázatokat, a sérülékenységet. Meg fog-e változni a külső-belső terekhez, a köz- és magántérhez való viszonyunk? Egyáltalán, hogyan látod az építészeti jövőjét?

Elsősorban a munkahelyeken lesz változás, a smart working előtérbe került. A cégek és az emberek számára is előnyös ez az alacsonyabb költségek, illetve a magunkkal és a családdal töltött egyéni idő miatt is. Természetesen vannak hiányok, mint az emberi kapcsolatok iránti igény vagy az otthonról, a házból való elmenekülés igénye. Végül a megoldást talán egy kisebb csoport fogja megtalálni egy mindent egy csapásra megoldó dolog feltalálásával, mint például a levegőt és a felületeket megtisztító ultraviola sugarak alkalmazása. Mind ugyanabban a gazdaság-vezérelt világban élünk, amelyben az építészeti piaca sem különbözik más piacoktól. Úgy vélem, az építészetben sokkal inkább van jelen, mint más iparágakban a környezet és az emberek iránti érzékenység. Az építészek aktívan befolyásolják az életünket, rutinjainkat, ahogyan a projekteikkel kapcsolatba lépünk. Az építészeti éthosza az egész társadalomra kihat. A jövőnk és az építészeti csak akkor lehet fényes, ha a környezetre és az emberre nem ártalmas megoldásokat hoz létre, a körkörös gazdaság, a fenntartható design, a passzív házak és a zöld erőforrások felhasználásának segítségével.

MOME SI MUOVE

A MOME DESIGN INTÉZET VÉGZŐSEINEK DIPLOMAMUNKÁIBÓL

Formatervező
Tanszék

Szalai Bálint

„Itthon” című munkájában szülővárosa, a vajdasági Ada mesterembereinek tudását és a kortárs design lehetőségeit igyekszik szintézisbe hozni. Célja – az új piaci lehetőségek megteremtése mellett – a közösség megerősítése.

Szászvárosi Noémi

Textil
Tanszék

„Rózsasző szép ruhámra” című diplomamunkájában arra kereste a választ, hogy érdemes-e egy felgyorsult világban a hagyományok megtartásán fáradozni. Szükséges-e megtartani például a tradicionális cigány motívumvilágot – vagy az ebbéli igyekezet inkább csak teherterhel?

Cséffay Alexandra

Formatervező
Tanszék

„Odeur” fantáziánévű diplomamunkája az okoseszközök szabályozta világban az egyik legritkábban használt érzékszervünket, a szaglást próbálja rehabilitálni. Az Odeur a dinamikusan változó illatok segítségével nem csupán az idő múlását jelzi, de – a megfelelő illatok kibocsátásával – napirendünket is támogatja; egy-egy megfelelő illat ugyanis javíthatja közérzetünket, és segíthet feladataink sikeres elvégzésében is.

Formatervező
Tanszék

Sáska Dóra

A Myorun (izomműködést monitorozó futónadrág) egy sérülés megelőzést támogató és mozgásoptimalizáló futónadrág.

A Myorun detektálja az izomcsoportok aktivitását, az izmok mozgás közbeni be- és kikapcsolódását, illetve azonosítja a lábizmok esetleg aszimmetrikus működését.

A ruházat használat közben vizuális- vagy audio-visszajelzés helyett lokális rezgések által informálja viselőjét.

Kispál MártonFormatervező
Tanszék

A Frigo a klasszikus lakásterek megváltozó trendjére reflektál, hiszen „múlóban van az éles határ, amely eddig elválasztotta a konyhát a nappaltól, vagy a dolgozószobát az étkezőtől. Az étel tárolása és fogyasztása tehát többé nem egyközpontú.” Diplomamunkája egy olyan ételtároló rendszer koncepciója, mely a közeljövő változó otthontereinek részévé válhat.

Hevesi Annabella Formatervező
Tanszék

A hallgató a Luna nevű ülőbútort egy sportlétesítmény VIP-helyiségébe tervezte. A centrális tóruszból szerkesztett ülőfelület az embert helyezi a középpontba, melyre ráerősít a gömbszelet-szerű háttámla és a tórusz középpontjaiba vetített lábak dinamikus szögei. A szék egy innovatív és fenntartható anyag, a mikrocellás alumíniumhab felhasználásával készült.

Tárgyalkotó
Tanszék**Nagy-György Ágnes**

„Timescapes” című mestermunkája egy plasztikasorozat földből és agyagból. Az anyagok tulajdonságait felhasználva, a természeti erőket és a véletleneket bevonva, munkáival a folyamatok megjelenítésére és az idő láthatóvá tételére törekszik. A sorozat két egységből áll össze – szabadtéri installációkból –, illetve egy kiállítóterbe szánt autonóm agyagplasztikákból.

Textil
Tanszék**Bognár Angéla**

A „Naturá”-nak elkészített mestermunka célja megtalálni a természeti elemek és az emberi beavatkozás egyensúlyát a tárgyalkotás során. A munkafolyamat egy tudatos alárendelődés a természeti elemeknél megtalálható predesztinált formai és szerkezeti tartalmaknak. A természetben talált biomorf elemek sokszor harmóniát alkotnak az emberi test arányaival, lehetőséget adva egy olyan használati tárgy (cipő) kísérleti formai és esztétikai átírására, amely közvetlen kapcsolatba kerül az emberrel.

Ízfokozó megoldások

SALT BUDAPEST

Gyermekkort idéző házas ízek, a polcokon fermentált zöldségekkel, gyümölcsökkel teli csatos üvegek sora, kerámia vázák és fali tálak, tömörfa hokedlik. Bár a felsorolásból elsőre úgy tűnhet, mintha a nagymamánál lennénk vendégségben, valójában a főváros egyik legújabb fine dining éttermében járunk.

A SALT Budapest – ahol egyszerre van jelen a hagyomány és az innováció – Tóth Szilárd séf, Boldizsár Máté étteremvezető és Lefkovics György üzletember összefogása nyomán, 2019 őszén nyitotta meg kapuit a csúcsgasztronómia kedvelőinek. Az egyetem téri Hotel Rum földszintjén egy igazi térbeli és időbeli utazásra invitálják a vendégeket, melynek során egyszerre érezhetik magukat Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében és a messzi Dániában, miközben feleleveníthetik a régi idők nosztalgikus ízeit.

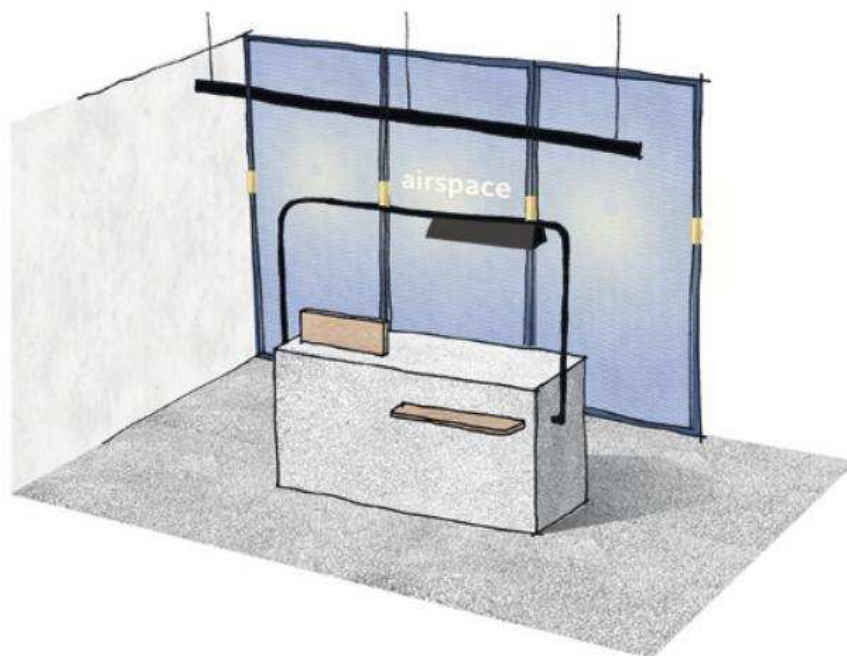
A belső terek kialakításával Fónagy Dórárt bízták meg, akinek szakmai partnere a szintén építész-designer, Leon Saven volt. A tervezőpáros által kidolgozott design-stratégia teljes mértékben a SALT

gasztronómiai koncepciójára épült, amely a tradicionális magyar konyha alapjait ötvözi a New Nordic Cuisine (új északi konyha) – természetközelség, szezonális, főképpen regionális alapanyagok, és az egyszerű, tiszta ízvilág – ismérveivel. A kreatív csapat és az étterem-tulajdonosok közötti együttgondolkodás eredményeként megszületett belsőépítészeti megoldásokban ugyanezek az irányvonalak figyelhetők meg. A tervezők ugyanolyan szakmai gondossággal jártak el a design kialakításakor, akárcsak Tóth Szilárd séf a különleges fogások hozzávalóinak (saját kezűleg szedett gyógy- és vadnövények, a család szatmári húsüzemében készült sonka és szalonna, az évek során tökélyre fejlesztett kovászos kenyér) megválasztásakor.

Nagyvárosi nappali

URBAN LOBBY:
EGY VILÁGÚJDONSÁG BUDAPESTEN

Egy fiatal vállalkozó eredeti ötlettel állt elő: nappalit nyitott a nyüzsgő Budapest közepén. A különleges ötlethez nem mindennapi belsőépítészert dukál, felkérte tehát a helsinki székhelyű Yatofu kreatív irodát a hely méltó kialakítására. A sokféle kulturális gyökerű tervezőcsapat magyar partnere a progresszív szemléletéről méltán híres LAB5 volt.

Az ötlet joggal nevezhető zseniálisnak. Egyfajta kikötő a fáradt városi nomádok számára, ahol megpihenhetnek, magukhoz vehetnek némi testi és szellemi táplálékot, mielőtt ismét nekivágnak a nagyvilág dzsungelének. Honlapjuk szerint „nyugodt oázis a nagyvárosi forgatagban”. Az ötlet alapját az a sokunk által megélt tapasztalat adta, hogy a kötelező kicsekkolás és a repülőgép indulása közti idő olykor kényelmetlenül hosszúra nyúlik, húzós bőrönddel vagy hátizsákkal súlyosbítva. Egy másik univerzumban, amikor még youth hostel vagy szálloda között választhattunk, ha

idegen ágyra vágytunk, mindkét esetben megvolt a lehetőség, hogy az intézmény halljában ellőtyögjük azt a pár órát, a cuccokat pedig addig őrizték valamelyik sarokban. A pályaudvarokon töltött éjszakákról és vasúti csomagmegőrzőkről már nem is érdemes megemlékezni, az egy letűnt generáció ifjúsága. Az Airbnb elterjedése és hegemoniája mindenesetre megfosztotta a világot elárasztó turistákat a szállodai lobby komfortos lehetőségétől. Maradt a vándorzórgás a csomagokkal, hisz a pár napos városlátogatásoknak minden percét igyekszik kihasználni az egyszerű utazó.